

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 2

April 2009

Årgang 44

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer 4 gange årligt i januar-, april-, juli- og oktober kvartal som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Ellen Christensen, Løvsangervej 9, DK-5700 Svendborg, tlf. 62207640

E-mail: emkc@christensen.mail.dk

Tryk : J.P. Trykservice A/S Falkevej 20, 4600 Køge.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent DKK 295,- indbetales til Nordisk Kaktus Selskab, gironr. 657-8713. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af annoncer:

Termine für Anzeigen:

Terms for advertising:

1. marts, 1. juni, 1. september, 20. november.

Annoncepris: 1/8 side DDK 100,- 1/4 side DDK 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 seite

DDK 100,- 1/4 seite DDK 200. - Price for ans: 1/8 page DDK 100,- 1/4 page DDK 200,-

SIDEN SIDST

Nu er den årstid kommet, hvor frøudsæd med fordel foretages. De planlagte omplantninger skal foretages, og - desværre - de planter, der er gået til de evige sletter/ørkener/ etc. i løbet af vinteren skal bæres til kompostbunken. Forhåbentlig er der ikke for mange af den sidstnævnte kategori af opgaver. Nu kan vi også snart tænke på at fjerne vinterisoleringen fra drivhusene - de af os der er så heldige af at have drivhuse altså.

Med lyset er planterne også begyndt at vise liv i toppen. Nogen af de mere ihærdige har måske oven i købet sat knopper her i skrivende stund.

OG så lige en alvorlig påmindelse! Det gælder altså stadig: Vi mangler en seriøs kandidat til posten som kasserer. Tag lige et overblik over jeres samling og tænk på, hvordan jeres chancer for at finde nye planter vil blive, hvis I intet selskab havde! Og kom så med et bud om opstilling til et af bestyrelsesmedlemmerne! Der skal vælges en kasserer på årsmødet i 2009.

Hanna E. Hansen

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Hanna E. Hansen, Limfjordsvej 1, 2720 Vanløse. Tlf. 3834 6131
Email: hanna.e.hansen@gmail.com.

Sekretær: Michael Nielsen, Løvsangervej 9, 5700 Svendborg. Tlf. 6220 7640.
Email: emkc@christensen.mail.dk

Kasserer: Hans Grønlund, Hornemanns Vænge 27 3. tv, 2500 Valby. Tlf. 3617 1601
Email: gronlund@surfmail.dk

Øvrige funktioner:

Dansk bibliotekar: Biblioteket er nedlagt iflg. beslutning på generalforsamlingen 2007.

Svensk bibliotekar: Hans Björding, Backsippevägen 14, S-311 33 Falkenberg.
Email: hans.bjoerding@swipnet.se

Webmaster:

Finn Larsen

E-mail: salbyvej17@tdcadsl.dk

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:
Regnr. 1551 Kontonr. 6578713
Udenlandske medlemmer:
Swift: DABADKKK
IBAN: DK4930000006578713

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden:

Neobinghamia climaxantha fotograferet i Eva og Krister Persson's væksthuse.

Foto: Eva og Krister Persson

Från areol till blommande planta

Ympning har aldrig riktigt varit något för mig. Ärligt talat så varit tidigare helt emot denna form av odling och tyckte att det var ett onaturligt sätt att odla sina plantor. Men man kan ändra sig. Faktum är att ofta kan det vara det enda sättet att få vissa arter att överleva i samlingen, sådana som man kanske tidigare köpt för dyra pengar eller sått från frö och sedan sett ruttna bort ...

Ja, anledningarna till att ympa kan vara flera.

- Svårödlade arter dvs känsligt rotsystem (ex *Discocactus*, *Buininga* m fl)
- Långsamväxande arter (*Strombocactus*, *Aztekium*, *Geohintonia*, *Copiapoa* m fl)
- Plantor som saknar klorofyll, cristata-former m fl
- Arter med unikt utseende, enskilda kloner

Det sista kanske ni blir fundersamma över. Kan man föröka en enskild klon? Jag läste för några år sedan en artikel i den tyska kaktustidskriften *KuaS* om ympning av areoler, något som jag tidigare aldrig reflekterat över

eller ens trott var möjligt. Så jag beslutade mig för att prova!

Jag hade i november 2004 varit i Argentina och där samlat in några få frön av *Lobivia tiegeliana*. Tyvärr grodde endast ett av fröna! Detta kunde vara en bra planta att testa på. Sagt och gjort, så fick det bli.

I stora drag gjorde jag på följande sätt:

- 1) En skalpell desinficerades noggrant med alkohol.
- 2) Ett välmående, växande ympunderlag bestående av en ca 3 år gammal *Trichocereus peruvianus* skars av, så att den blev ca 5 cm hög. En gummisnodd (gummi-bånd) placerades vertikalt runt krukan (se nedan pkt 6).
- 3) Areoler på ympunderlaget skars bort för att förhindra ny skottbildning.

Ympad areol, ca 3 veckor gammal

- 4) En areol på min *Lobivia tiegeliana* skars försiktigt bort. För att komma åt att skära, kan man klippa ner taggarna med en nagelsax eller tång! Detta gör också att den blir lättare att fästa på ympunderlaget. Såret läker

snabbt och efter några månader finns inga spår efter ingreppet.

Lob. tiegeliana (v. fricii) ca 8 månader gammal

- 5) Areolen fästes sedan omedelbart på ympunderlaget! Den placeras mitt på underlaget, eller så att areolen korsar till växtpunkterna (den ljusare cirkel som syns i mitten av den avskurna plantan).
- 6) Gummisnodden som går runt krukan placeras ovanpå areolen som då trycks ner mot underlaget. Observera att

trycket inte får vara för hårt, ej heller för löst ...

- 7) Vattna krukan och placera skuggigt i ex. ett fuktigt miniväxthus. Detta är viktigt, eftersom underlaget och ympen ej får torka ut under den kommande veckan!
- 8) Efter ca en vecka har förhoppningsvis ympen vuxit fast och gummisnodden kan tas bort. Om inte - skär av en bit av underlaget och en ny areol och börja om från början!

Det tar ofta flera veckor innan man ser om tillväxt sker. Första tecknet är ofta små hår eller taggar som sticker fram från areolen. Denna sväller snart upp och snart ser det ut som en normal planta. Tillväxten sker sedan fort! Den planta som jag tog areolen ifrån var ca 4 cm bred, och redan efter ca 1,5 år var den lika stor som moderplantan och hade dessutom blommat!

Samma planta ca 1,5 år gammal i en 7 cm bred kruka.
Ympunderlaget döljs under gruset.

Har man en planta med mycket speciella, vackra och avvikande blommor eller taggar, kan detta vara ett bra sätt, eller enda sätt, att sprida den vidare till andra odlare.
Prova själv!
Har ni andra tips?

Mats Winberg
Skogstorp

Lille potte - lille rod stor potte - stor rod

Det der tidligere var over jorden

- og her er hele planten fritlagt
Cyphostemma congestum overraskede os, da vi ville grave den op. Over jorden var en lille pyramideformet vækst på ca. 3 cm i diameter og samme højde. Men under jorden viste sig en knold der ville gøre ethvert isbjerg misundeligt. Der gemte sig

For nogen er der ikke noget overraskende i den påstand, men vi fik syn for sagen da vi ville flytte v o r e knoldsukkulenter fra et bed til et andet. Vore knolde er frit udplantet i et bed der er ca 75 cm dybt. Der har de stået i 9 år og enkelte er gået ud, men nogle har også vokset sig store gennem årene. Specielt

vor *Cypho-*

- så skal den bare graves ned!!

80 cm knold og ikke bare en, men flere. Det nye bed var ikke så dybt, så nu har *Cyphostemma* 'en fået en liggende stilling og lidt mere af knolden er kommet over jorden. Vi håber den klarer flytningen og beriger os med lige så meget bladløv i denne sommer, som den plejer.

Nyplantet sammen med *Adenia*, *Cissus* og *Gerradanthus* ses den forrest i bedet

Tekst og foto: Ellen Christensen

Årsmøde 5. september 2009 - på I

NKS indbyder hermed alle til årsmøde 2009 som afholdes lørdag den 5. september 2009 på Mols Bjerger Hotel og Feriecenter.

Årsmødet 2009 vil blive et anderledes årsmøde end tidligere, uden at fravige alt for meget i traditionerne.

Med baggrund i de erfaringer vi har gjort de sidste år, har bestyrelsen besluttet at gennemføre årsmødet på en dag - dog har man stadig mulighed for at overnatte, hvis det ønskes.

Den primære årsag til dette er at søndagen har færre deltagere, næsten intet plantesalg og mange vælger at køre hjem tidligt.

Til gengæld starter vi tidligere om lørdagen, så vi kan få en lang og spændende dag sammen.

Vi har også i bestyrelsen besluttet at gøre lidt ekstra for medlemmerne i år:

- Hver husstand får gratis udlejet bogen "100 Kaktus" skrevet af Bjarne Kjempff
- NKS sponsorer drikkevarer til frokosten/lunch
- Hver husstand får gratis udleveret et lod til lodtrækningen af store flotte planter specielt indkøbt til formålet i Holland/Tyskland

Derudover har vi inviteret gartner Ivana Richter, som udover at sælge spændende og sjældne kaktus også holder foredrag om "Hardy Cacti and *Opuntia*" og "Agaves and *Dasylium* in flower".

Af andre programpunkter kan nævnes at Finn Larsen efter generalforsamlingen vil informere om, hvordan vi anvender vores hjemmeside, så vi alle får mere ud af den.

Efter et forrygende plantesalg og middag slutter vi dagen af med - kan vi love jer - et super foredrag om Mexico holdt af Gurli & Christian Lorentsen, Ellen Christensen og Michael Niel-

sen. Her vil I kunne se billeder af arter der ikke før er vist på et årsmøde. Arter som *Aztekium ritteri*, *Ariocarpus bravoanus* og *Turbinicarpus alonsoi*. Vi glæder os til at se jer alle i Mols Bjerger til september.

Tid og sted:

Lørdag den 5. september 2009 på:
Mols Bjerger Hotel og Feriecenter
Lyngvej 17
8420 Knebel
Telefon: 86352044
Mail: mbf@molsbjerger.dk
www.molsbjerger.dk

Tilmelding:

Bindende tilmelding **senest 30. juni 2009** til:
Henrik Helms Madsen
Gl. Hovedvej 20, Bjødstrup
8410 Rønde
Tlf 40964217
Mail: kaktus@roendes.net
Husk også at fortælle hvormange meter salgsbord du vil have, hvis du skal sælge planter.

Priser:

Prisen for deltagelse er i år **475 dkk/person**.
Husk at NKS ikke arrangerer overnatning denne gang.

Ved årsmødet i 2006 havde vi også besøg af Ivana Richter, og der var stor interesse for hendes planter

Mols Bjerger Hotel og Feriecenter

Overnatning - NYT :

Har man ikke lyst til at forlade dette natur-skønne område i Jylland, kan man også overnatte på stedet enten i en ferielejlighed eller i et dobbeltværelse på hotellet.

Priserne er for et dobbeltværelse er 610 dkk

Reservering og betaling for dette er ikke noget NKS påtager sig ansvar for. Man skal selv henvende sig direkte til Mols Bjerger og reservere værelse. Kontaktinformation til Mols Bjerger se under "Tid og sted"

Betaling - VIGTIGT:

Da vi sidste år havde 3 tilmeldinger som ikke dukkede op, måtte NKS betale for dem til vandrehjemmet, hvilket bevirkede at vi havde underskud på årsmødet i 2008.

Det kan vi ikke leve med og derfor skal man ved tilmelding også indbetale de 475 dkk

senest 30. juni 2009 på kontoen i Danske Bank Danmark:

Regnr. 1551 og Kontonr: 6578713

Sverige og Norge:

SWIFT: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

Indkaldelse til generalforsamling d. 5. september 2009.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Valg af referent
3. Formandens beretning
4. Kasserens beretning og fremlæggelse af regnskab.
5. Indkomne forslag - forslag skal være formanden i hænde senest d. 9/8-09.
6. Valg af sekretær og kasserer.
7. Valg af bestyrelsessuppleanter
8. Valg af revisor
9. Valg af revisorsuppleant.
10. Evt.

Venlig hilsen bestyrelsen

Program for lørdag den 5. september 2009:

Kl. 09.00 - 10.00	Registrering, opstilling af planter, udlevering af bogen " 100 kaktus" og lodseddel
Kl. 10.00 - 11.30	Generalforsamling med rundstykker og kaffe
Kl. 11.30 - 12.00	Instruktion i vores Hjemmeside v/ Finn Larsen
Kl. 12.00 - 13.00	Frokost/lunch
NKS betaler for dine drikkevarer
Kl. 13.00 - 14.30	Foredrag "Hardi Cacti and <i>Opuntia</i> " samt " <i>Agaves</i> and <i>Dasyllirion</i> in flower"
v/ Ivana Richter
Kl. 15.00 - 17.30	Plantesalg. Richter og medlemmernes egne planter.
Kaffe og kage
Kl. 17.30 - 18.00	Lodstrækning om 10 superflotte kaktus og sukkulenter fra Holland/Tyskland
Kl 18.00 - 19.30	2 retters middag
Kl 19.30 - 21.00	Kaktus i Mexico - "det komplette og ultimative foredrag"
v/ Gurli og Christian Lorentsen, Ellen Christensen og Michael Nielsen
Kl 21.00 - ??	Socialt samvær

**Se endvidere ekstra information
på medlemmernes side
bagerst i bladet.**

Ta en tur till Skåne i sommar!

Eva i växthuset

Hej på er alla kaktusvänner, nu är det väl ändå snart vår hoppas vi. Planeringen inför den kommande kaktus säsongen är påbörjad både var gäller omplanteringar, resor och givetvis öppet-hus event. Denna artikel är tänkt att ge er en försmak av vad som erbjuds på öppet hus i Skåne den 14. Juni 2009. En del av er har varit hos Krister och mig innan och vet hur mycket vi har att titta på. Det har och kommer att ske en hel del förändringar innan ni kommer på öppet hus så här är mycket nytt att se. Vi satsar mycket på att skapa planteringar för vår samling och det blir bara mer och mer. Vår

kaktussamling inriktar sig i huvudsak på den taggiga sorten. Vi har dock även en hel del *Agave* sorter samt suckulenter av olika slag. Vår privata samling består av cirka 1000 olika sorters kaktusar plus en hel del suckulenter. Vårt växthus är 100 m² stort och vi sitter ofta och njuter av vår samling vid vårt kaffebord inne i växthuset. Funderingar finns nu kring en liten utbyggnad men det kommer nog inte att vara färdigt tills ni kommer.

Under åren som gått har vi fått nya bekanta genom vårt kaktusintresse. En av dessa är Anders Hansson som bor i Harlösa bara ett par kilometer från oss. Han bor i en stor villa med stor trädgård som han håller på att skapa stenpartier mm i. I fjol byggde han sitt växthus på 16,4 m². Innan dess hade han alla sina växter inne i huset eller i villans

Ariocarpus i plantering.

Ferocactus och Copiapoa i plantering

uterum. Då han har små barn började detta bli svårt och han har nu genomlevt den första vintern med plantorna i växthus med värmning. Några har nog tyvärr inte klarat sig men så är det ju för oss alla. I hans lilla som han kallar det "nybörjar samling" finns några riktigt fina caudex växter, en del kaktusar och andra suckulenter. Anders odlar även lite chili och andra grönsaker i sitt växthus och han säger att han kommer att ha ca 10 sorters chili i

Sulcorebutia i full blom.

Trädgårdsvy hos Eva och Krister

år. Hos Anders finns det även möjligheter till bad om det är fint väder. Badkläder medtages.

Våren 2008 körde en bil förbi vårt hus och såg skylten om kaktusförsäljning. En stund senare återkom bilen nu med två personer i. Detta visade sig vara våra nu mycket nära vänner Jan-Ola och Rosita Larsson från Tärpö. De blev eld och lågor när de kom in i vårt växthus och fick se hela samlingen av kaktusar. Genast började de

planera att bygga växthus på sin tomt. Det visade sig att de hade ett mycket stort intresse för plantor och hade en mycket stor trädgård. Trädgården är på 15000 m² med en del riktigt gamla ståliga träd.

På vägen ner till dammen finns rosrabatter och en pionrabbatt och i dammen finns förhoppningsvis en del guldfiskar kvar, om inte hägern har tagit dem.

De har de senaste åren planterat en del olika lönnar och och andra träd

liksom en del inte helt vanliga buskar. *Rhododendronen* bör stå i blom vid den aktuella tidpunkten om inte vädret ställer till det.

Dessutom har de en hel del krukodlat. Bl a bananplanta, trädormbunke, palmer, fuchsior, pelargoner och en hel del annat.

Växthuset som byggdes under 2008 är för närvarande 6 x 3 m, men de hoppas ha blivit klara med "tillbygget" under våren, växthuset blir då totalt 54 m².

Förutom vad trädgården kan erbjuda finns ett rikt djurliv utanför staketet och har man tur kan man få se de vita vackra hjortarna.

Alla tre av dessa trädgårdar finns inom 10 minuters bilkörning från varandra.

Öppet hus påbörjas klockan 10.00 hos Krister och mig i Hunneberga. Klockan 12.00 kör vi i samlad grupp vidare till Anders i Harlösa där möjlighet finns att äta sin medhavda matsäck samt även ta ett dopp i poolen om så önskas.

Växthus hos Jan-Ola och Rosita

Klockan 14.00 lämnar vi Anders och kör vidare till det avslutande besöket hos Jan-Ola och Rosita. Här behövs mycket tid för att hinna se allt så ta god tid på er.

Alla hälsas hjärtligt välkomna till Skåne 2009-06-14.

Med vänliga hälsningar och en förhoppning om att få se er alla hos oss i sommar.

Eva Persson.

Cryptocereus anthonyanus hos Jan-Ola o Rosita

Kontakt information:

1. Eva och Krister Persson, kpseva@gmail.com
2. AndersHansson, anders.harlosa@hotmail.com
3. Jan-Ola och Rosita Larsson, 04661406@telia.com

Själlandskretsen planerar att köra tillsammans för att få ner kostnaden. Bor du på Själland eller i övriga Danmark rekommenderar jag en kontakt med Per Rönkel i Själlands kretsen för samordning av resan.

Tur til Thailand og Cambodia

Et af vore medlemmer har sendt os disse billeder, for at vise at Thailand og Cambodia er andet end strand og hav. Der findes faktisk også sukkulente planter, som det tydeligt fremgår af de følgende fotos.

Billederne er fra Thailand og Cambodia. To lande som er værd at besøge. En fantastisk natur og rar befolkning!

I 5 uger har vi holdt vores ferie, kørt rundt og set forskellige ting, bl.a. Angkor Wat i Cambodia, Eventyrbyen. I junglen, lå for tusind år siden verdens største by, større end Europas hovedstæder. Mere end 1 million mennesker levede i tempelbyerne. Først i 1858 blev det store område gravet fri af den franske arkæolog Henri Mouhout, og Angkor Wat vendte tilbage til dagens lys. Med hjælp fra de indfødte arbejdere med spader og hakker. Det bebyggede areal strækker sig over et område på 80 km².

Kæmpe høje træer hvor rødderne gror ned over de tons tunge sten, hvor der er indhugget billeder og tegn, statuer mm. Inden året 1450 var passeret havde de forladt deres pragtfulde byer og junglen tog sit tabte terræn tilbage. Ingen kan give en rimelig forklaring på hvorfor riget forsvandt? Et ved man med sikkerhed - jordskælv var det ikke!

1. Palme.
2. *Cereus peruvianus monstasus* klippekaktus.
3. Agave.
4. *Euphorbia* træ.

Bladkaktus. Dragon Fruit (Drage frugt) Rød. Hvid eller pink frugt, meget lidt frugtsukker, god for helbredet, smager godt.

Det var franskmændene der indførte den til Vietnam fra Vestindien og Columbia. Dyrkes nu i Thailand og Cambodia i stor stil.

En tur øst for Bangkok førte os forbi disse meget flotte marmorsten.

Første træ Pagodetræ
Tempelblomst Plumeria.
Nr. 2 *Opuntia* (*Nopolea dejecta* små røde blomster.

3. Thuja. Bagved med rød farve
Bougainvillea (tvillingeranke). Navnet givet af den franske opdagelsesrejsende marineofficer Louis de Pougainville Antoine, som fandt den i Brasilien 1766.

Tekst og foto:
Gunner Hansen
Nykøbing Sj.

Cylindropuntiaer i Baja California

2. del

Tekst: Ivana Richter

Endemiske arter i BC:

Cyl. californica v. *delgadilloana* (Rebman & Pinkava) Rebman 2002, fundet af J. Rebmann, blev i 2001 beskrevet som *Cyl. delgadilloana*, opkaldt efter Dr. Jose Delgadillo, professor ved det autonome universitet i Ensenada i Baja California. Denne arbejdede intensivt med feltforskning sammen med Dr. Jon Rebman fra Natural History Museum, San Diego. Den store robuste v. *delgadilloana* vokser på de østlige skråninger af Sierra San Pedro Martir og nær Laguna Diablo i San Felipe ørkenen. Den har temmelig oprette grene af grågrønne aflange led, 5-8 lige torne pr. areole, stritter mere end den vestligt voksende v. *rosarica*, som den er tæt beslægtet med. Begge har blomster, som er grønligt gule.

Cyl. sanfelipensis (Rebman) Rebman blev i 1999 beskrevet som *Opuntia*.

Den vokser på sandede eller klippeagtige steder fra 200 til 1000 m højde langs den østlige fod af Sierra San Pedro Martir. De korte indtil tæt grenede buske på 0,5-1,5 m højde har oprette eller strittende grene med 9-15,5 cm lange gønne eller grågrønne led. Blomsterne varierer i farve fra gul til bronze og bliver purpurrøde, når de visner. Enkelte eksemplarer kan have biseksuelle eller kvinde-

lige blomster (Gynodioecie). De modne frugter er tørre og stærkt betornede. Arten ligner *Cyl. acanthocarpa* fra det sydlige CA, AZ og det nordvestlige Sonora.

3. Vidt udbredte arter, som også vokser i USA

(udførligt beskrevet med fotos i Piante Grasse Speciale 2005):

Cyl. echinocarpa (Engelmann & Bigelow) F. M. Knuth er meget tørkebestandig og vidt udbredt til det sydlige BC, fra dalørkenen til skovgrænsen, i Mexico foruden BC også i Sonora.

Cyl. bigelowii (Engelmann) F. M. Knuth v. *bigelowii* laver en stor bue fra Sonora over CA, sydspidsen af NV, AZ til Vizcaino ørkenen i BC, hvor den er en af de hyppigste planter i vegetationsformen "Sarcocaula Desert", langs Californiens Golf ind i munden af Sierra de la Reforma (se bilag). I BCS afløses den af *Cyl. bigelowii* v. *ciribe* med prolifererende frugter.

Cyl. ramosissima (Engelmann) F. M. Knuth er endnu mere udbredt, fra Mojave ørkenen (USA, CA, NV) ind i Sonora ørkenen (AZ, Sonora, BC og BCS). På gunstige voksesteder opnår de en højde på indtil 2 m og danner tætte måtter.

Cylindropuntia cholla, en ældre plante med stamme og flere torne.

Villa Jesus Maria, BC. Foto P. Cesal

4. Det centrale Baja California - vidt udbredte træagtige arter i BC henholdsvis BCS, indtil 3 m høje.

Cyl. alcahes (F. A. C. Weber) F. M. Knuth v. *alcahes* er en robust busket til træagtig plante indtil 3 m høj, med spiralformede pukler på leddene, meget variabel i såvel længde og tornfarve samt i blomsterfarve (gul, gulbrun). Den vokser i ørkenen og løsere kystkrat i fuld sol i BC og BCS undtagen den sydligste region, også på nogle kystnære øer i Stillehavet og Golfen. Ofte forekommer den sammen med andre *Cylindropuntier*, med enkelte danner de naturhybrider, f.eks. med *Cyl. cholla*, *Cyl. molesta* v. *molesta* og *Cyl. lindsayi*. J. Rebman har også berettet om deres intergenetiske hybrider med *Gru-sonia* (synonym *Coryn-opuntia*) *invicta*. I BC benævnes de "Clavellina", ligesom adskillige lignende arter.

Cyl. cholla (F. A. C. Weber) F. M. Knuth blev allerede i 1896 beskrevet som *Opuntia*, på samme tid som forrige art. Den er endnu mere variabel, buskformet, lav og bred eller træformet med tydelig stamme. Leddene kan let adskilles. I sammenligning med *Cyl. alcahes* er denne art meget formeringsvillig, de tornløse frugter har også frø. Blomsterne er lyse til

mørkrosa. *Cyl. cholla* er hovedbestanddel af plantefællesskabet "halofyttisk mattoral" ved siden af buskene *Ambrosia magdaleneae*, *Atriplex barclayana* ssp. *schottii*, *Agave vizcainoensis*, *Euphorbia misera*, *Frankenia grandifolia* og *Pachycormus discolor*, som vokser på saltholdige og alkalisk jord.

Cylindropuntia cholla ekstremt tættornet, Villa Jesus Maria. Foto P. Cesal

Cyl. cholla nær Villa Jesus Maria, BC, form med få torne. Foto P. Cesal

Deres torne er meget variable, afhængig af hvor eksponeret voksestedet er. Inden for små områder kan man også iagttage dette, hvilket fremgår af fotos fra det kystnære sted Villa Jesus Maria ved nordranden af Vizcaino ørkenen. Planter som er mere beskyttede i det tætte krat er næsten tornløse, fritstående tæt tornede. På flade ørkensletter og bakkesider er den vidt udbredt i BC såvel som i BCS.

Cyl. molesta v. *molesta* (K. Brandegee) F. M. Knuth er busket, 1 - 2,5 m høj. Den blev allerede i 1889 beskrevet som *Opuntia*, på spansk hedder den "Agujilla" (dvs. lille nål) efter de 1-5 cm, 2-5cm lange hovedtorne. Leddene adskilles let og sætter sig ved passage fast i pelsen på dyr eller på menneskers tøj, den vegetative formering er derfor mere end sikret. Blomsterne er brunligt purpurrøde. Arten tilpasser sig også koldere

klima, som udplantningen i det frie beviser på Boyce-Thompson Arboretet ved Superior,

Arizona. I Europa ville jeg imidlertid ikke vove et sådant frostekspertiment. Den vokser i ørkenen og i det kystnære krat med Salvie i BC og i fastlandet i BCS samt på Isla Tortuga.

Cyl. lindsayi (Rebman) Rebman blev i 1997 beskrevet som *Opuntia* i CSJ (U.S.). Den er tæt beslægtet med *Cyl. leptocaulis*, hvis nærmeste voksested er på øen Tiburon foran Sonora ørkenen hinsides Mexico Golfen og har samme udseende. Lokaltiteten for denne type er øst for Rosarito på vejen ind i Sierra San Borja, den vokser på sandede sletter som Llano Magdalena, i det sydlige BC til BCS undtagen Kapregionen. På åbne steder er den busket og lav, højere i krat, eller den klatrer i kronerne på andre buske som lianer. Den har prolifererende frugtkæder, og der kan af de røde tornede frugter vokse nye grene ud. Tidligere blev den tolket som lignende arter *O. tesajo* eller *O. clavellina* (p.t. *Cyl. tesajo* og *Cyl. molesta* v. *clavellina*, se nedenfor). I BCS blev der iagttaget hybrider med *Cyl. molesta* v. *molesta*. Hybrider med varieteterne af *Cyl. alcahes* har tykkere led og tornløse frugter.

Et eksempel på et artsrigt blandet voksested er Cerro Colorado, en øde bakke på en åben slette øst for San Ignacio på den sydlige rand af Vizcaino ørkenen. På dette bjerg kan der i en

højde fra 160 til 490 m findes talrige kaktusser (se optegnelsen i bilag 2 - vigtig på grund af de mange *Cholla* naturhybrider).

Cyl. molesta kan vokse sammen med *Cyl. cholla*, Villa Jesus Maria, BC. Foto P. Cesal

høje. Den vokser f.eks. ved Laguna San Ignacio sammen med *Cyl. cholla*, *Pachycereus pringlei*, *Machaeocereus* (*Stenocereus*) *gummosus* og *Echinocereus engelmannii*.

Cyl. ganderi v. *catavinensis* Rebman skal snart have en gyldig beskrivelse.

Den blev allerede nævnt med foto i Anderson, E. F. (2001): The Cactus Family, side 208-209, og J. Rebman blev anført som forfatter til navnet *catavinensis*, som i 2003 ændredes af U. Guzman til en underart. I U. Eggli(2005): Das

5. Arter, som kun er mindre udbredt i Vizcaino ørkenen

Cyl. molesta v. *clavellina* (Engelmann ex J. M. Coulter) Rebman, allerede beskrevet i 1896 som *O. clavellina*, er mindre (indtil 1,5 m høj) og har kun 1 hovedtorn. Den vokser kun på vulkanisk jord i ørkenen rundt om BC og BCS grænsen, men er ikke så meget udbredt som v. *molesta*.

Cyl. calmalliana (J. M. Coulter) F. M. Knuth er endemisk i Vizcaino ørkenen. Den ligner *Cyl. molesta*, men leddene kan ikke let adskilles. Grenene er oprette og 1 - 2 m

Cyl. calmalliana Punta Prieta BC. Foto P. Cesal

große Kakteenlexikon (= revideret tysk oversættelse af Anderson 2001) anføres som forfatter af *v. catavinensis* nom.illeg. Anderson. Planterne er nemme at skelne fra hinanden, da *v. catavinensis* som ung har en rødlig, men som gammel en grå tornedragt, hvorimod *v. ganderi* har en gul tornedragt, der med alderen bliver brun. *Cyl. ganderi v. catavinensis* vokser geografisk isoleret og endemisk mellem de store granitblokke ved Catavina i Vizcaino ørkenen.

Cyl. tesajo (Engelmann ex J. M. Coulter) F. M. Knuth med tynde led som blyanter (derfor kælenavnet Pencil Cholla eller Tesajo) har man kendt siden 1896. Den vokser i Desierto Central, San Felipe ørkenen og Vizcaino i ørkenkrattet domineret af *Idria columnaris* og *Pachycormus pubescens*, nærmest lavt udbredt eller som busk kun 20 - 80 cm høj, ofte dichotomt eller

trichotomt forgrenet. Blomsterne er gule til gulbrune.

6. Sydlige arter, som kun vokser i BCS

Cyl. alcahes v. burrageana (Britton & Rose) Rebman blev i 1919 beskrevet som *O. burrageana*. Den bliver kun 1 m høj, leddene er kun lidt puklede, tæt tornet med ca. 2 cm lange torne, blomsterne er røde med grøn basis (ved *v. alcahes* gule) Den findes i BCS, incl. Kapregion og tilstødende øer, endda i det nordlige BCS, f.eks. Cerro Colorado.

Cyl. alcahes v. gigantensis Rebman har lignende navnehistorie som *Cyl. ganderi v. catavinensis*, nævnt i 2001 af Anderson. Den vokser endemisk i Sierra de la Giganta i det østlige BCS. I Egli (2005) opstilles den som nom. illeg. til *Cyl. alcahes v. alcahes*, ligesom *v. mcgillii* fra BC. Alle 3 blev af U. Guzmán (2003) anerkendt som underarter.

Cylindropuntia alcahes var. *burrageana*
nær La Paz, BCS. Endemisk i det sydligste
Baja California Sur og tilhørende øer

Cyl. bigelovii v. *ciribe* (Engelmann ex J. M. Coulter) Rebman er igen en gammel art og har været kendt siden 1896 som *Opuntia*. Den er endemisk i Sierra de la Giganta som bestanddel af plantefællesskabet "Mattoral sarco-crassicaule" (tykstammede sukkulente vækster) med indikatorplanterne *Fougueria diguetii*, *Lophocereus schottii* (Senita), *Mammillaria dioica*, *Olnya tesota*, *Yucca valida*, *Larrea tridentata*, *Acacia goldmannii* osv. Ved deres prolifererende lange kæder af frugter afviger de sig fra den meget mere udbredte og bekendte *Cyl. bigelovii* v. *bigelovii*.

Cyl. molesta var. *molesta* kan blive 2,5 m høj og ligner *Cyl. calmalliana*.
Cyl. calmalliana vokser dog mere lodret og har ikke led, som let falder af.
 Punta Prieta. Foto P. Cesal

7. Arterne på øerne ved Stillehavet

Cyl. cedrosensis Rebman ex E. F. Anderson 2001 er en lav udbredt plante med let adskillelige led, som er cylindriske og indtil 7 m lange. Den vokser kun i det sydvestlige af øen Cedros og det vestlige af øen San Benito, hvor også *Agave sebastiana* forekommer. Begge øer ved Stillehavet tilhører BC.

Cyl. santamaria (E. M. Baxter) Rebman er endemisk på den kystnære ø Magdalena på vestsiden

af BCS, et af de tørreste områder, hvor også den tæt endemiske *Agave margaritae* vokser. Den har længere led, som ikke let falder af, og vokser som lianer indtil en højde på 1 m. Begge sidstnævnte arter har ikke prolifererende frugter. Den blev i 1934 beskrevet som *Opuntia*, og i 2002 blev navnet ændret til *Cylindropuntia*.

Dyrkningen af disse arter er bedst lykkedes for mig i drivbænke med meget ventilation. Det er vigtigt at dække med glas. Arter, som er mere robuste, kan også stå om sommeren ved en husvæg, som afgiver varme og dækker for regn. Deres eneste fejl:

de er ikke vinterhårde eller frostresistente. I tør tilstand er de ikke ligefrem glade for temperaturer på 0° C, men uden synlig beskadigelse. Arterne fra kysten er mindre kuldetolerante. Jeg ville glæde mig over enhver erfarings- eller planteudveksling.

Litteratur:

Rebman, J. P. (1995): Biosystematics of *Opuntia* Subgenus *Cylindropuntia* (Cactaceae), the Chollas of Lower California, Mexico, Arizona State Univ., Tempe, AZ.

Rebman, J. P. (1997): *Opuntia lindsayi*, a new Cholla (Cactaceae, Subgenus *Cylindropuntia*) from Lower California, Mexico, CSJ (U.S.) 69(2): 67-70

Anderson, E. F. (2001): The Cactus Family. Timber Press. Portland, Oregon.

Rebman, J. P. (2001): Succulent Diversity in Lower California, Mexico. CSJ (U.S.) 73(3): 131-8

Rebman, J. P., Pinkava, D., Baker, M. A. (2001): Nomenclatural changes in *Cylindropuntia* and *Opuntia* (Cactaceae) and notes of interspecific hybridization. J.Arizona-Nevada Acad.Sci. 33(2): 150

Rebman, J. P. (2002). Nomenclatural changes in *Cylindropuntia*, *Grusonia*, and *Nopalea* (Cactaceae). J.Ariz.-Nev. Acad. Sci. 34(1): 45. (Name changes by Jon Rebman, Don Pinkava and Raul Puente). Guzman, U., Arias, S., Davila, P. (2003): Catalogo de Cactaceas Mexicanas. Mexico D.F. UNAM.

Eggli, U., Anderson, E. F. (2005): Das große Kakteenlexikon, Ulmer, Stuttgart 166-176

Richter, I. (2005): *Cholla* - Opunzie dei deserti statunitensi (*Cylindropuntia*, *Corynopuntia*, *Micropuntia* e *Grusonia*). Pianta Grasse Speciale.

Richter(1996):Besøg på plantebiotoper i Sydvest-USA. NKS Kaktus og andre sukkulenter 31(2): 39-42

Richter (1996): Besøg på plantebiotoper i Sydvest-USA. II. Langs den mexicanske grænse (CA, AZ). NKS Kaktus og andre sukkulenter 31(3): 52-55

Richter (1998): Kaktus i sydvest - USA: Vest-Mojave ørken og Death Valley. NKS Kaktus og andre sukkulenter 33(1): 7-9

Richter (1998): Planter i Sydvest - USA. Joshua-Tree Nationalpark. NKS Kaktus og andre sukkulenter 33(2): 32-34

Richter (2000): *Opuntia* i deres habitat i USA. Trælignende *Opuntia*. NKS Kaktus og andre sukkulenter 35(2): 32-34

Richter (2000): *Opuntia* i deres habitat i sydvest-USA, 2.del: "Almindeligt ukrudt". NKS Kaktus og andre sukkulenter 35(4): 80-82

Oversættelse: Gurli Lorentsen

Første del af denne artikel blev bragt i "Kaktus og andre sukkulenter" nr. 1/09

Cylindropuntia tesajo har lignende led som *Cyl. ramosissima*, begge kaldt "Pencil Cholla".
Punta Prieta, BC. Foto P. Cesal

NKS SVENSKE BIBLIOTEK

Her på det sidste har der været en del korrespondance ang. NKS svenske bibliotek. For at alle medlemmer kan følge med, kommer her et sammendrag:

I starten af februar skrev Eva Persson dette: "Jag satt precis och läste referatet från årsmötet på hem-sidan. Jag har nog inte läst det ordentligt innan. Jag läser nu att bestyrelsen inte fått någon henvendelse från de svenska medlemmarna om en önskan om att lägga ner detta biblioteket. Detta är fel! Jag har mailat bestyrelsen förra året med en önskan om att detta skulle läggas ner. Den man som har biblioteket i Sverige - Hans Björding - är svår att kontakta, deltar inte i någon nks aktivitet och bör inte vara den som innehar biblioteket. De som utnyttjar vårt bibliotek hos honom är vksf (västsvenska kaktusföreningen) som ofta har möte hos honom. Lägg ner det svenska biblioteket på samma sätt som det danska!!!!

Hilsen Eva Persson"

Formanden Hanna E. Hansen svarede:

"Kære Eva!

Tak for din mail. Ja, det er korrekt, at I har ønsket at nedlægge det svenske bibliotek, men der er ikke kommet noget formelt forslag om det til generalforsamlingen i 2008. Desuden er ønsket ikke nok: Vi skal have en kontaktperson i Sverige, der kan varetage salg og forsendelse, ligesom jeg gjorde det i Danmark. Det vil jo

næppe være særlig praktisk at transportere hele biblioteket til DK for at sælge det herfra?

Men jeg vil foreslå, at I sender en officiel besked til redaktøren(et forslag til generalforsamlingen. red.), hvori I meddeler, at på næste årsmøde skal nedlæggelsen af den svenske afdeling af biblioteket op som et dagsordenspunkt, og samtidig skal I have rede på, hvordan og via hvem bøgerne i givet fald skal sælges. Så kan oplysningen komme med i næste nummer af bladet og på hjemmesiden. Hvis der ikke er svenske medlemmer med på det næste årsmøde, der kan præsentere emnet, må I aftale med en af os. Og så kan det ske med formalia i orden.

mvh Hanna."

Efter disse to mail er det blevet besluttet, at der skal indsendes et konkret forslag til generalforsamlingen, om at det svenske bibliotek nedlægges ligesom det danske. Eva Persson vil gerne hente bøgerne hos bibliotekaren Hans Björding og forestå salget af dem. Priserne for bøgerne vil blive offentliggjort efter generalforsamlingen på såvel hjemmesiden, som i "Kaktus og andre Sukkulenter".

Ellen Christensen

Redaktør af NKS

Blomstrende *Lobivia*

Lobivia sublimiflora

Lobivia jajoiana

Lobivia emmae

Lobivia rebutioides

Selve plantelegemet er ikke noget særligt, men når den blomstrer, kan man kun beundre den - og hvilken variation i blomster.

Alle foto: Hans Keil

GRATIS FRØ TIL ALLE

Hvorfor nu det?? Det er ikke jul og bestyrelsen klager over vi er for få medlemmer.

Det er helt rigtigt, at vi meget gerne vil være flere, men det skal ikke afholde os fra at takke de medlemmer som holder ved, trods den krise som i øjeblikket hærger overalt. Derfor har bestyrelsen vedtaget at bruge lidt penge på jer medlemmer. Alle har mulighed for at få del i disse goder.

Som I kan se, står I lige nu med to "lykkehjulspakker" = poser frø, lige til at så i den varme forårsjord. Poserne indeholder alle forskellige kaktusfrø, lige fra søjler til kuglekaktus og bladkaktus. I hver pose er mellem 30 og 50 frø. Nogle af de arter du kan være heldig at se, er *Astrophytum (asterias, coahuilense, myriostigma)* - men også fine *Gymno-*

Hos Uhlig ses der også hele marker med *Lophophora* - frøplanter.

Når frøene er kommet op af jorden er der måske ikke så mange som på billedet her, men mindre kan vel også gøre det. Billedet er fra Uhlig's gartneri.

calycium, Copiapoa, Thelocactus, Turbinocarpus, Parodia og *Strombocactus*.

Vil I have en større bid at kagen, skal I blot komme til årsmødet i Mols Bjerger. Der fortsætter gaverregnen.

NKS Bestyrelse

M E D D E L S E R

• ÅBENT HUS • EFTER ÅRSMØDET

Søndag d. 6. september 2009 (dagen efter årsmødet) er der ÅBENT HUS hos flg. medlemmer.

Henrik Helms Madsen (Bjødstrup) - har en flot samling *Lobivia* og *Rebutia*, vinterhårde *Opuntia* og *Echinocereus* i et bed i haven og er desuden ramt af en "*Epiphyllum bacille*".

Epiphyllum der nemt fylder en kvadratmeter pr. stk.

Rita og Thorkild Nielsen (Århus) - Har mange spændende og flotte planter, bestemt et besøg værd

Gurli og Christian Lorentsen (Horsens) - begyndte at samle på kaktus i ca. 1968 og har været gennem mange forskellige faser af hovedinteresser. Samlingen består derfor af en blanded landhandel af kaktus og sukkulenter. Lige for tiden består samlingen af ca. 820 kaktus og ca. 475 sukkulenter. Har en del store *Ferocactus* og som noget usædvanligt ret mange *Tephrocactus* og beslægtede arter. Har desuden et

nyt drivhus på 24 m² og 2 udestuer på henholdsvis 25 og 12 m², alle fyldt til randen med planter.

Bjarne Kjempff (Løvel) - har 40 m² opvarmet drivhus og et koldhus med vinterhårde kaktus. Samlingen består af lige dele kaktus og andre sukkulenter.

Desuden et haveanlæg med alpine planter.

Adresse og kørselsvejledning udleveres på årsmødet.

• SJÆLLANDS - KREDSEN •

Åbent Hus i Sjællandskredsen

Søndag d. 7. Juni

Rita og Tommy Nielsen, Vejlandsalle 133

Tlf. 32 55 14 96

Kl 10 - 13

Peter Brandt Pedersen

Tårnbygårdvej 20, Tlf. 32 52 80 20

Kl. 13 - 17

PS. I anledning af at jeg har været medlem af NKS i 40 år tror jeg nok, har jeg tænkt at donere en kasse øl i dagens anledning.

KAKTUSFRÖN !

Årets lista med ca 2000 spännande sorter väntar på dig! Några har världspremiär! Som vanligt massor av *Eriosyce*, *Lobivia*, *Rebutia* & *Sulcorebutia* men även en hel del sukkulenter. Dessutom inspirerande böcker, etiketter, krukor, miniväxthus m m.

Kontakta oss för katalog alt. beställ direkt från vår hemsida!

Mats Winberg

SuccSeed

Valsängsvägen 24

S-633 69 SKOGSTORP

Sweden

Email: succseed@succseed.com

Web: <http://www.succseed.com>

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

44 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarcuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engroshandel

HAR DU PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er du interesseret?
Få et gratis prøvenummer af vort
medlemsblad "Orkideer",
der udkommer 6 gange årligt.
Kontakt kassereren nedenfor

DANSK ORCHIDE KLUB

V/ Bente Nielsen, Sømadevej 6,
DK-6430 Nordborg. Tlf/Fax: 74 45 09 24
e-mail: bente_kaj@mail.dk
www.orkideer.dk

Wermland desertplants

Stort sortiment Epiphyllum - 500 olika
Lophophora - specialite - alla varianter
Gasteria - många olika
Ech.horizonthalonius-stora, fina - 15 cm
Copiapoa - stora, många arter
Stort sortiment av sällsynta kaktusar
till rimliga priser.

Wermland desertplants
Järnbruksg. 7

S - 662 50 Svanskog

Tel 0046 532 30473

E-mail: info@wermlanddesertplants.se

Hemsida: www.wermlanddesertplants.se

RICHTER SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg,
Germany

Tel+Fax 0049 9409 869245

e-mail: richtersukk@t-online.de

15 år 1992 - 2007 med forsendelse af mexicanske og
vinterhårde kaktus, Agaver, Yucca, Sedum - planter
fra egne frø.

Gratis plante - og bogliste - ny udgave er udkommet.

Nye bøger:

Hochstätter(2007): The genera Pediocactus, Navajoa, Toumeya	105,-
(2007) Astrophytum (germ./ital.)	15,-
(2006) Ariocarpus (ital.)	12,-
(2005) CHOLLA	12,-
(2005) The genera Pediocactus, Navajoa, Toumeya	20,-
(1989) Standorten Ped. -Sci.	15,-

Vallensbæk Kaktusgartneri

Kom og se vore mange forskellige kaktus og
sukkulenter. Kig forbi på adressen:
Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk, eller ring i
forvejen på tlf: 43 62 72 26.

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.

Hjemmeside:

www.sitecenter.dk/kaktusgartneriet

Tidligere årgange af KAKTUS

kan købes ved henvendelse til:

Thorkild Alnor Nielsen
Langenæs Allé 26, 2.sal tv.
DK-8000 Århus C.

Betaling: check eller på giro nr. 2 940 744

Pris: 10 kr pr. nummer + porto.

Følgende årgange er udsolgt:

1-2-3-4-5,8-9,11-12-13-14,16

~~Afsender:
Michael Nielsen
Løvsangervej 9
5700 Svendborg~~

Gymnocalycium saglionae.

Foto: Eva Persson

Indholdsfortegnelse for "KAKTUS og andre SUKKULENTER" nr. 2/2009

Från areol til blommande planta - Mats Winberg.....	side 3
Lille potte - lille rod, stor potte - stor rod - Ellen Christensen.....	side 5
Årsmøde 5. september 2009 - på Mols Bjerger Hotel og Feriecenter - Bestyrelsen.....	side 6
Ta en tur til Skåne i sommar - Eva Persson.....	side 8
Tur til Thailand og Cambodia - Gunner Hansen.....	side 11
Cylindropuntier i Baja California (del 2) - Ivana Richter.....	side 13
NKS svenske bibliotek - Redaktøren.....	side 19
Blomstrende Lobivia - Hans Keil.....	side 20
Gratis frø til alle - Bestyrelsen.....	side 21
Meddelelser.....	side 22